

KÚRIA

Bfv.III.1.064/2012/8.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év február hó 12. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A zsarolás büntette miatt fk. P.K. és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Pest Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Dabasi Városi Bíróság 5.Fk.531/2011/7. számú ítéletét fk. K.A. II. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatja meg, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.Fk.24.198/2008/5. számú ítélete próbára bocsátást kimondó rendelkezésének hatályon kívül helyezésére, a próbára bocsátás megszüntetésére, valamint a halmazati büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést, továbbá a II. rendű terhelt vonatkozásában a 27 rendbeli lopás vétsége és 1 rendbeli lopás vétségének kísérlete miatt a bűnösség kimondását mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 8.420 (nyolcezer-négyszázhusz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Dabasi Városi Bíróság, mint fiatalok bírósága a 2012. január 24-én meghozott és jogerőre emelkedett 5.Fk.531/2011/7. számú ítéletével - a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2010. március 4-én jogerős 14.Fk.24.198/2008/5. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hó próbára bocsátást kiszabó rendelkezését hatályon kívül helyezve és a próbára bocsátást megszüntetve - K.A. II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett zsarolás bűntettében [Btk. 323. § (1), (2) bek.]; 27 rb. lopás vétségében [Btk. 316. § (1), (2) bek. II. ford.] és lopás vétségének kísérletében [Btk. 316. § (1), (2) bek. c) és d) pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - fiatalok börtönében végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy a próbaidő tartama alatt pártfogó felügyelet hatálya alatt áll.

A bíróság jogerős - és a Be. 259. § (1) bekezdése szerint rövidített indokolással szerkesztett - ügydöntő határozata ellen a Pest Megyei Főügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a II. rendű terhelt javára a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott okból.

Indokai szerint az alapügyben eljáró bíróság a Btk. 73. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezés törvénysértő alkalmazásával szüntette meg a II. rendű terhelt próbára bocsátását, így büntetőjogi felelősségének a 28 rb. lopás vétségében történő megállapítására a büntető anyagi jogi szabályok megsértésével került sor.

Az eljáró bíróság ítéletéből is megállapítható, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróságnak a II. rendű terhelt próbára bocsátásáról rendelkező ítélete 2010. március 4-én emelkedett jogerőre, ebből következően az 1 év 6 hó időtartamú próbaidő 2011. szeptember 4-én lejárt.

A Btk. 73. § (2) bekezdése második fordulata értelmében a próbára bocsátást meg kell szüntetni és büntetést kell kiszabni, ha a próbára bocsátottat a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt, valamint ha a próbaidő előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt elítélik. A Btk. 73. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés esetén kívül a próbaidő elteltével az elkövető büntethetősége megszűnik.

Mindebből következik, hogy a próbaidő elteltével csak abban az esetben lehet és kell megszüntetni a próbára bocsátást, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt ítélik el.

Mivel a II. rendű terhelt a próbaidő előtt - 2009. november 9-én -

követte el az újabb büntetőeljárás alapját képező zsarolás büntetést, azonban bűnösségének megállapítására és büntetés kiszabására csupán a próbaidő eltelte után - 2012. január 24-én - került sor, a próbára bocsátás megszüntetésének, a büntetőjogi felelősségének a próbára bocsátással érintett vagyon elleni bűncselekmények elkövetésében történt megállapításának, és halmazati büntetés kiszabásának nem volt törvényi alapja.

Indítványozta ezért, hogy a Kúria helyezze hatályon kívül a támadott ítéletnek a II. rendű terhelt próbára bocsátását kimondó rendelkezését hatályon kívül helyező és 28 rb. lopás vétsége miatt a bűnösséget megállapító rendelkezését, a halmazati büntetésre utalást mellőzze és különítse el a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.Fk.24.198/2008. számú ügyét, egyebekben a támadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében tartsa hatályában.

A Legfőbb Ügyészség az Fk.BF.2073/2012. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaposnak tartotta.

Kifejtette: az eljáró bíróság a büntető anyagi jog szabályainak [Btk. 73. § (2) és (3) bek.] megsértésével szüntette meg a korábbi próbára bocsátást és szabott ki - ekként halmazati - büntetést a II. rendű terhelttel szemben olyan bűncselekmények miatt, amelyeknek a büntethetősége időközben már megszűnt.

Ezen anyagi jogi jogsértés miatt azonban az álláspontja szerint a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja alapján van helye felülvizsgálatnak.

Utalt még arra, hogy az eljáró bíróság szükségtelenül mondta ki a II. rendű terhelt bűnösségét a próbára bocsátással érintett bűncselekményekben, hiszen ezt korábban a Pesti Központi Kerületi Bíróság már megtette.

Indítványozta a II. rendű terhelt tekintetében a támadott ítéletnek a próbára bocsátást megszüntető és a 28 rb. lopás vétségével kapcsolatos rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését, a halmazati büntetésre történő utalás mellőzését, egyebekben e terheltet érintően a határozat hatályban tartását. Indítványozta továbbá, hogy egyidejűleg a Pesti Központi Kerületi Bíróságon lopás vétsége és más bűncselekmények miatt folyamatban volt ügyet a jelen üggyel különítse el és a II. rendű terhelttel szemben az abban a határozatban érintett bűncselekmények miatti eljárást a Be. 332. § (1) bekezdés g) pontja alapján szüntesse meg.

A Kúria az ügyben a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, melyen a Legfőbb Ügyészség képviselője az írásbeli indítványával egyező tartalommal szólalt fel; a II. rendű terhelt védője pedig csatlakozott az ügyészi felülvizsgálati indítványhoz.

A felülvizsgálati indítvány alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében megjelölt anyagi és eljárásjogi okból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjának első fordulata alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

A jelen esetben erről van szó.

A Btk. 73. § (2) bekezdése második fordulatának kötelező rendelkezése szerint a próbára bocsátást akkor kell megszüntetni és büntetést kiszabni, ha a próbára bocsátottat a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt elítélik; valamint, ha a próbaidő előtt elkövetett bűncselekmény miatti elítélésére a próbaidő alatt kerül sor.

Ezekben az esetekben a Be. 330. § (4) bekezdése alapján a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül kell helyezni, és halmazati büntetést kell kiszabni.

A fenti feltételek azonban a jelen ügyben nem teljesülnek.

A Pesti Központi Kerületi Bíróságnak a II. rendű terhelt próbára bocsátásáról rendelkező 14.Fk.24.198/2008/5. számú ítélete 2010. március 4-én emelkedett jogerőre, ebből következően az 1 év 6 hó időtartamú próbaidő 2011. szeptember 4-én letelt.

A II. rendű terhelt e próbaidő előtt - 2009. november 9-én - követte el az újabb büntetőeljárás alapját képező zsarolás bűntettét; mely bűncselekmény miatt azonban a bűnösségének megállapítására és büntetés kiszabására csupán a próbaidő eltelte után - 2012. január 24-én - került sor.

Ehhez képest tekintettel viszont a fentiekre: a próbára bocsátást kimondó határozat hatályon kívül helyezésére, a próba megszüntetésére, a próbára bocsátással érintett 28 rb. lopás vétsége miatt is büntetés - ekként halmazati büntetés - kiszabására nem volt törvényes alap [BKV 54. 5. pont utolsó fordulata].

Az eljáró bíróság tehát a Btk. 73. § (2) bekezdésében írt törvényi előfeltételek hiányában szüntette meg a próbára bocsátást és szabott ki büntetést az összesen 28 rb. lopási cselekmény miatt is.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt felülvizsgálati ok így azáltal valósult meg, hogy az eljáró bíróság a Btk. 73. § (2) bekezdése, a Btk. 12. § (1) bekezdése, valamint a Btk. 85. § (1)

bekezdése alapján halmazati büntetést szabott ki, mely - függetlenül annak mértékétől - törvénysértő.

Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a bíróság jogerős ügydöntő határozatát a felülvizsgálati indítvánnyal támadott részében a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta, és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.Fk.24.198/2008/5. számú ítélete próbára bocsátást kimondó rendelkezésének hatályon kívül helyezésére, a próbára bocsátás megszüntetésére, valamint a halmazati büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést mellőzte.

Nincs jogszabályi alapja egyben e cselekmények tekintetében a jelen ügyben bármely döntés meghozatalának, így az eljárás - Legfőbb Ügyészség által indítványozott - megszüntetésének; e cselekmények ugyanis immár nem képezik annak részét. Elégséges fenti rendelkezésekhez kötődően a korábbi próbára bocsátásról határozó ügynek a jelen eljárástól való elkülönítése (BKv 54. 5. pont).

Itt jegyzi meg ugyanakkor a Kúria: alappal hivatkozott a Legfőbb Ügyészség az átiratában arra, hogy a támadott határozatban szükségtelenül került sor a próbára bocsátás hatálya alá eső bűncselekmények miatt a bűnösség kimondására; hiszen ez a Pesti Központi Kerületi Bíróság által korábban hozott határozatban a Be. 330. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően már megtörtént. Erre figyelemmel a II. rendű terhelt vonatkozásában a 27 rb. lopás vétsége és 1 rb. lopás vétségének kísérlete miatt a bűnösség kimondását a Kúria ugyancsak mellőzte.

A fentiek folytán a bűnösség köre szűkült, ez pedig indokoltta tette a II. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetés megfelelőségének vizsgálatát is. A halmazati szabályok immár nem érvényesülnek; ezzel együtt is a zsarolás büntette két évtől nyolc évig terjedhető szabadságvesztéssel büntetendő. Ehhez képest pedig a 2 évben meghatározott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés eltúlzottnak nem tekinthető, annak mérséklése nem indokolt. E vonatkozásban ezért a Kúria a támadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 429. § (1) bekezdés zárófordulatában foglaltakon alapul.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2013. február 12.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Székely Ákos s.k. előadó
bíró, Dr. Németh Mária s.k. bíró.

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

MV